

Torsdagen den 9 juni 2016

P8_TA(2016)0274

Kambodja

Europaparlamentets resolution av den 9 juni 2016 om Kambodja (2016/2753(RSP))

(2018/C 086/16)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Kambodja, särskilt av den 26 november 2015 om den politiska situationen i Kambodja ⁽¹⁾, av den 9 juli 2015 om Kambodjas förslag till lagstiftning om icke-statliga organisationer och fackföreningar ⁽²⁾ och av den 16 januari 2014 om situationen för människorättsförsvarare och aktivister från oppositionen i Kambodja och Laos ⁽³⁾,
- med beaktande av EU:s lokala uttalande av den 30 maj 2016 om den politiska situationen i Kambodja,
- med beaktande av rapporten av den 20 augusti 2015 från FN:s särskilda rapportör om situationen för de mänskliga rättigheterna i Kambodja,
- med beaktande av FN:s människorättsråds resolution av den 2 oktober 2015 om Kambodja,
- med beaktande av de avslutande iakttagelserna av den 27 april 2015 från FN:s kommitté för de mänskliga rättigheterna om den andra återkommande rapporten om Kambodja,
- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna av den 10 december 1948,
- med beaktande av den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter från 1966,
- med beaktande av 2008 års EU-riktlinjer om människorättsförsvarare,
- med beaktande av samarbetsavtalet från 1997 mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Kambodja,
- med beaktande av FN:s generalförsamlings resolution av den 8 mars 1999 om individers, grupper och samhällsorgans rättigheter och ansvar när det gäller att främja och försvara universellt erkända mänskliga rättigheter och grundläggande friheter,
- med beaktande av uttalandet av den 1 april 2016 från FN:s särskilda rapportör, som med eftertryck uppmanade Kambodja att förstärka skyddet av kvinnors och ursprungsbefolkningars rättigheter,
- med beaktande av det gemensamma uttalandet av den 2 maj 2016 från civilsamhällesorganisationer, som fördömde åtal mot människorättsförsvarare,
- med beaktande Internationella arbetsorganisationens konvention om föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten,
- med beaktande av Kambodjas konstitution, särskilt artikel 41, i vilken rätten till yttrande- och mötesfrihet står inskriven, artikel 35 om rätten till politiskt deltagande och artikel 80 om parlamentarisk immunitet,
- med beaktande av artiklarna 135.5 och 123.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. Under de senaste månaderna har medlemmar av den politiska oppositionen, människorättsaktivister och företrädare för det civila samhället gripits i allt större antal.

⁽¹⁾ Antagna texter, P8_TA(2015)0413.

⁽²⁾ Antagna texter, P8_TA(2015)0277.

⁽³⁾ Antagna texter, P7_TA(2014)0044.

Torsdagen den 9 juni 2016

- B. Premiärminister Hun Sen har suttit vid makten i över 30 år. Sam Rainsy, ordförande för det ledande oppositionspartiet CNRP, befinner sig alltså i självpåtagen landsflykt till följd av tidigare åtal som byggde på påhittade och politiskt motiverade anklagelser, och CNRP:s tillförordnade ordförande, Kem Sokha, är föremål för utredning. Den 22 april 2016 meddelade en åklagare vid en domstol i Phnom Penh att CNRP:s ordförande Sam Rainsy kommer att ställas inför rätta i sin utevaro, återigen efter politiskt motiverade anklagelser. Rättegången inleds den 28 juli 2016.
- C. Den 20 november 2015 blev Sam Rainsy av en domstol kallad att inställa sig för förhör med anledning av ett inlägg på hans offentliga Facebooksida som gjorts av en senator från oppositionen, Hong Sok Hour, som har suttit i häkte sedan augusti 2015 anklagad för förfälskning och uppvigling efter att på Rainsys Facebooksida ha lagt ut en video med ett påstått falskt dokument om 1979 års gränsavtal med Vietnam.
- D. Den 3 maj 2016 kallades Kem Sokha att inställa sig inför tingsrätten i Phnom Penh med anledning av ett förtalsåtal, tillsammans med parlamentsledamöterna Pin Ratana och Tok Vanchan, trots att de åtnjuter immunitet.
- E. Den 12 maj 2016 kallades även den välkände politiske analytikern Ou Virak att inställa sig på grund av förtalsanklagelser efter att ha uttryckt sin åsikt i fallet Kem Sokha.
- F. Den 2 maj 2016 väcktes politiskt motiverade åtal mot Ny Sokha, Nay Vanda och Yi Soksan (tre framstående människorättsadvokater från den kambodjanska föreningen för mänskliga rättigheter och utveckling (ADHOC)), den tidigare ADHOC-medarbetaren Ny Chakrya, som är biträdande generalsekreterare i landets nationella valkommitté, samt medarbetaren vid kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter (UN OHCHR) Soen Sally. De riskerar upp till 10 års fängelse.
- G. Oppositionsmedlemmen och ledamoten av nationalförsamlingen Um Sam An berövades sin parlamentariska immunitet och greps den 11 april 2016 efter påhittade anklagelser om "uppvigling till samhällskaos" i samband med att han uttryckt fredliga åsikter om förbindelserna mellan Kambodja och Vietnam. Han hölls därefter fången av antiterrorpolisen, åtalad och frihetsberövad i väntan på rättegång på grund av dessa anklagelser.
- H. Den 26 april 2016 åtalade Phnom Penh-domstolen Rong Chhun, en tidigare fackföreningsledare som för närvarande sitter i Kambodjas nationella valkommitté, efter påhittade och politiskt motiverade anklagelser om uppvigling till våld som provocerades fram av regeringens säkerhetsstyrkor när de slog ner arbetarstrejker i slutet av 2013 och början av 2014. Två viktiga val ska hållas (kommunalval 2017 och parlamentsval 2018), och att sätta press på den nationella valkommittén är en metod som regeringen använder för att påverka dessa.
- I. Den 9 maj 2016 greps åtta personer som protesterade fredligt mot gripandena av ADHOC-medarbetare – däribland Ee Sarom, direktör för den icke-statliga organisationen Sahnmakun Teang Tnaut, Thav Khimsan, biträdande direktör för den icke-statliga organisationen LICADHO, samt en svensk och en tysk rådgivare till LICADHO. Kort därefter försattes de på fri fot. Den 16 maj 2016 hände samma sak fem fredliga demonstranter.
- J. EU är Kambodjas största partner i fråga om utvecklingsbistånd med ett nytt anslag på 410 miljoner euro för perioden 2014–2020. EU stöder en lång rad människorättsinitiativ som genomförs av kambodjanska icke-statliga organisationer och andra organisationer i det civila samhället. Kambodja är starkt beroende av utvecklingsbistånd.
- K. Den 26 oktober 2015 överföll en grupp regeringstroga demonstranter i Phnom Penh brutalt två parlamentsledamöter från CNRP-oppositionen, Nhay Chamrouen och Kong Sakphea, och hotade även säkerheten i en privatbostad tillhörande nationalförsamlingens förste vice talman. Enligt rapporter ska polisen och andra statliga säkerhetsstyrkor ha sett på medan angreppen ägde rum. Gripanden har gjorts med anledning av dessa angrepp, men icke-statliga organisationer i Kambodja har uttryckt oro över att de verkliga angriparna går fria.

Torsdagen den 9 juni 2016

- L. Trots omfattande kritik från det civila samhället och världssamfundet har utfärdandet av lagen om föreningar och icke-statliga organisationer gett statliga myndigheter godtyckliga befogenheter att stänga organisationer som försvarar mänskliga rättigheter och hindra bildandet av dem, och man har redan börjat avskräcka från arbetet för försvar av de mänskliga rättigheterna i Kambodja och motarbeta insatser från det civila samhället.
- M. Sedan lagen om föreningar och icke-statliga organisationer godkändes 2015 har myndigheterna nekat tillstånd för storskaliga offentliga opinionsbildningsevenemang under ledning av icke-statliga organisationer, och under de senaste månaderna har evenemang i samband med Världsdagen för bostättnings- och bebyggelsemiljöer, Internationella människorättsdagen, Internationella kvinnodagen och Internationella arbetardagen störts i varierande utsträckning av polisstyrkor, i likhet med andra demonstrationer.
- N. Den 12 april 2016 antog den kambodjanska senaten en fackföreningslag som inför nya restriktioner mot arbetstagares föreningsrätt och tillerkänner statliga myndigheter nya befogenheter att slå ner fackföreningarnas utövande av denna rätt.
1. Europaparlamentet uttrycker sin djupa oro över det försämrade klimatet för oppositionspolitiker och människorättsaktivister i Kambodja och fördömer alla våldshandlingar, politiskt motiverade åtal, godtyckliga frihetsberövanden, förhör, domar och straff mot dessa personer.
  2. Europaparlamentet beklagar djupt upptrappningen av de politiskt motiverade åtalen och de rättsliga trakasserierna mot människorättsförsvarare och människorättsaktivister, särskilt de politiskt motiverade åtalen, domarna och straffen i samband med det legitima arbete som utförs av aktivister, politiska kritiker och människorättsförsvarare i Kambodja.
  3. Europaparlamentet uppmanar med kraft de kambodjanska myndigheterna att dra tillbaka häktningsbeslutet och alla anklagelser mot oppositionsledaren Sam Rainsy och CNRP:s ledamöter i nationalförsamlingen och senaten, bland dessa senatorenn Hong Sok Hour. Parlamentet kräver att de fem människorättsförsvarare som alltjämt sitter häktade, alltså Ny Sokha, Nay Vanda, Yi Soksan, Lim Mony och Ny Chakra, omedelbart ska försättas på fri fot, att dessa politiker, aktivister och människorättsförsvarare ska tillåtas att arbeta fritt utan rädsla för att gripas eller förföljas och att den politiska användningen av domstolarna som ett sätt att åtala människor på grundval av politiskt motiverade och påhittade anklagelser ska upphöra. Parlamentet uppmanar nationalförsamlingen att omedelbart återinsätta Sam Rainsy, Um Sam An och Hong Sok Hour och att återupprätta deras parlamentariska immunitet.
  4. Europaparlamentet uppmanar med kraft de kambodjanska myndigheterna att lägga ner alla politiskt motiverade åtal och andra straffrättsliga förfaranden mot ADHOC och andra kambodjanska människorättsförsvarare, att upphöra med alla hot om att tillämpa repressiva bestämmelser i lagen om föreningar och icke-statliga organisationer, liksom alla andra försök att kuva och trakassera människorättsförsvarare och nationella och internationella organisationer, och att omedelbart och villkorslöst frige alla personer som sitter fängslade på grundval av politiskt motiverade och påhittade anklagelser.
  5. Europaparlamentet uppmanar med kraft den kambodjanska regeringen att erkänna den legitima och nyttiga roll som det civila samhället, fackföreningarna och den politiska oppositionen spelar för att bidra till Kambodjas allmänna ekonomiska och politiska utveckling.
  6. Europaparlamentet uppmanar regeringen att arbeta för att stärka demokratin och rättsstaten och att respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, vilket omfattar ett fullständigt iakttagande av de konstitutionella bestämmelserna om mångfald och förenings- och yttrandefrihet.
  7. Europaparlamentet påminner om att ett klimat av demokratisk dialog fritt från hot är en förutsättning för politisk stabilitet, demokrati och ett fredligt samhälle i landet, och uppmanar med kraft regeringen att vidta alla nödvändiga åtgärder för att garantera säkerheten för alla demokratiskt valda företrädare i Kambodja, oavsett deras politiska tillhörighet.
  8. Europaparlamentet välkomnar den reform av den nationella valkommittén som åstadkommit genom en ändring i konstitutionen till följd av uppgörelsen i juli 2014 mellan Kambodjanska folkpartiet (CPP) och CNRP om valreformer. Parlamentet framhåller att den nationella valkommittén nu består av fyra företrädare för CPP, fyra för CNRP och en för det civila samhället.

Torsdagen den 9 juni 2016

9. Europaparlamentet uppmanar regeringen att säkerställa fullständiga och opartiska utredningar med FN:s deltagande i syfte att åtala alla dem som bär ansvaret för det brutala angrepp på två av nationalförsamlingens CNRP-ledamöter som begicks för ett tag sedan av medlemmar av de väpnade styrkorna samt för militärens och polisens övervåld mot demonstrationer, strejker och sociala oroligheter.
  10. Europaparlamentet uppmanar de kambodjanska myndigheterna att dra tillbaka alla anklagelser mot den förre fackföreningsledaren och medlemmen av den nationella valkommittén Rong Chhun.
  11. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Europeiska utrikestjänsten och kommissionen att fastställa tydliga riktmärken för de kommande valen i Kambodja, i överensstämmelse med folkrättens bestämmelser om yttrande-, förenings- och mötesfrihet, och att offentligt tillkännage dessa riktmärken för myndigheterna och oppositionen i Kambodja. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att låta storleken på EU:s ekonomiska stöd betingas av vilka förbättringar av människorättssituationen som görs i landet.
  12. Europaparlamentet uttrycker sina betänkligheter mot den nya fackföreningslagen. Parlamentet uppmanar med kraft regeringen att upphäva fackföreningslagen, lagen om föreningar och icke-statliga organisationer och liknande lagar som inskränker grundläggande friheter och hotar utövandet av mänskliga rättigheter, och att se till att all lagstiftning av relevans för de mänskliga rättigheterna är förenlig med Kambodjas konstitution och internationella normer.
  13. Europaparlamentet uppmanar med kraft Kambodjas regering att upphöra med alla tvångsavhysningar och allt markrofferi och att se till att alla avhysningar verkställs i full överensstämmelse med internationella normer.
  14. Europaparlamentet framhåller betydelsen av ett EU-valobservatörsuppdrag och dess bidrag till rättvisa och fria val. Parlamentet uppmanar den nationella valkommittén och berörda statliga myndigheter att se till att alla röstberättigade, däribland migrerande arbetstagare och frihetsberövade, har möjligheter att registrera sig och tid att utnyttja dessa möjligheter.
  15. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Europeiska utrikestjänsten, medlemsstaternas regeringar och parlament samt Kambodjas regering och nationalförsamling.
-